

Lagunin
VODIČ
ne može jednostavnije

ŠIVENJE

Sinamon Majls

Prevela
Julija Novačić

■ Laguna ■

Naslov originala
Idiot's Guides: Sewing
by Cinnamon Miles

Copyright © 2013 by Penguin Group (USA) Inc.
Translation copyright © 2017 za srpsko izdanje, Laguna

Za moje devojčice, Makenu i Liberti,
da uvek težite da postanete žene iz 31. biblijske poslovice

Sinamon Majls

Sadržaj

I deo	Pripreme	3	5	Uglovi i krivulje	57
1	Pre nego što počnete	5		Zakrivljeni šavovi	58
	Igle i čiode	6		Šivenje uglova	62
	Alat za merenje	7		Praktična vežba:	66
	Alat za sečenje	8		Bubi kragnica	66
	Peglanje	9	6	Ukrašavanja i završnice	69
	Definisanje tkanine	10		Vrste ukrasnih traka	70
	Vrste tkanina	12		Ušivanje unutar šava	72
	Pripremanje tkanine	14		Ukrasne trake prišivene na ivicu	73
2	Upoznajte šivaću mašinu	17		Ušivanje gajtan trake	74
	Delovi šivaće mašine	18		Šivenje keper trake	76
	Uvlačenje konca u iglu na šivaćoj mašini	20		Kako da sami napravite keper traku	80
	Mašinske igle	23		Praktična vežba: Majica ukrašena čipkanom ivicom	84
	Namotavanje kalema (špulne)	24			
	Papučice za šivaće mašine	28			
	Podlašavanje zategnutosti konca i štepova	30			
II deo	Početak šivenja	33	III deo	Još tehnika	87
3	Osnove štepanja	35	7	Karneri i nabori	89
	Ravan bod	36		Nabiranje	90
	Dupli štep	37		Višestruko nabiranje – žabice	92
	Cikcak bod	38		Kako napraviti traku za nabiranje	94
	Zategnutost	39		Šivenje lastiš-trake	96
	Udevanje igle u konac	40		Praktični zadatak: Traka za kosu	100
	Osiguravanje niti konca	41	8	Spajanje/pričvršćivanje	103
	Vrste bodova	42		Kako da koristite stopicu za patent-zatvarače	104
	Praktična vežba: Platneni marker za knjigu	44		Kako se šije patent-zatvarač	106
4	Šavovi i rubovi	47		Kako se koristi stopica za otvaranje rupica za dugmad	110
	Štepanje i peglanje ravnog boda	48		Otvoravanje rupica za dugmad	114
	Završetak šava	50		Prišivanje dugmadi	116
	Šivenje poruba	52		Šivenje kopči	118
	Praktična vežba:	54		Drikeri i čičak traka	119
	Šal	54		Praktična vežba: Torbica s patent-zatvaračem	120

9	Falte, nabori i ušici (brusne).....	125
	Jednostruke falte.....	126
	Duple falte.....	128
	Nabori.....	130
	Ušitak (brusna).....	132
	Praktična vežba:	
	Ukrasna faltana jastučnica.....	134
10	Ukrasne tehnike.....	139
	Pravljenje aplikacija.....	140
	Praktična vežba: Privezak za ključeve s monogramom.....	144
	Vrste ukrasnih jorgana.....	146
	Praktična vežba:.....	152
	Podmetač za čajnik.....	152
11	Osnovne tehnike šivenja.....	157
	Kako se koristi flizelin.....	158
	Kako se šiju džepovi.....	160
	Kako se šije kragna.....	163
	Kako se šiju rukavi.....	166
	Kako se šije pojas.....	168
	Kako se šije zaobljeni porub.....	172
	Kako se pravi francuski šav.....	174
	Praktična vežba:	
	Džep na majici.....	176
12	Šnitovi.....	179
	Tumačenje šnitova.....	180
	Kako najbolje razumeti obeležavanje na šnitovima.....	182
	Kako složiti i isecati delove šnita.....	184

IV deo Galerija zadataka.....187

Najjednostavniji zadaci 1:	
Ljupki podmetači za čaše.....	188
Najjednostavniji zadaci 2:	
Suknja s elastičnim pojasom.....	194
Najjednostavniji zadaci 3:	
Futrola za šivaće makazice.....	198
Najjednostavniji zadaci 4:	
Držač za vruću šolju.....	204
Laki zadaci 1:	
Pokrivač za šivaću mašinu.....	208
Laki zadaci 2:	
Jastučić za čiode.....	212
Laki zadaci 3:	
Torbica za papirne maramice.....	216
Laki zadaci 4:	
Torbica za užinu.....	220
Srednje teški zadaci 1:	
Torba s uzicom.....	224
Srednje teški zadaci 2:	
Futrola za tablet.....	232
Srednje teški zadaci 3:	
Čebe za izlet.....	238
Srednje teški zadaci 4:	
Torbica za četkice za šminku.....	244
Srednje teški zadaci 5:	
Jastučić s aplikacijama.....	250

Uvodna reč

Šivenje je nekima lakše, a nekima teže za učenje, ali u svakom slučaju je veština koju bi trebalo učiti, razvijati i podsticati. Šivenje pruža veliki kreativni odušak, a osećanje ispunjenosti kad nešto sami napravite je neopisiv.

Neke od mojih najranijih uspomena iz detinjstva vezane su za šivenje s mamom. Sećam se potrage za materijalima i da smo posećivale prodavnice u kojima bismo kupovale velike količine različitih tkanina. Mama bi mi zatim pravila odeću od tih materijala, a ja sam sedela pored nje i od ostataka materijala kreirala odeću za moju lutku Kimberli.

Prijateljica moje bake, koja je radila za čuvenog dizajnera odeće Boba Mekija, donosila mi je ponekad luksuzne krpice iz njegovog studija od kojih bih pravila moderne haljine za lutku. Inače, još uvek čuvam Kimberli i njenu garderobu. Te haljine nisu baš savršene, ali su sasvim dobro sašivene kad se uzme u obzir da je krojačica imala osam godina.

Mama me je naučila da šijem i to je odmah postala moja strast. Nisam ni shvatila koliko sam bila srećna. Pre nego što me je rodila, mama je radila za jednog modnog kreatora u Santa Moniki, tako da je bila izvrstan učitelj šivenja.

Moja mama je shvatila da sam opsednuta šivenjem kad sam slučajno zabola iglu u vrh prsta dok sam šila lutki haljinu. Morale smo da odemo kod doktora da mi snime prst kako bi se uverili da komad igle nije ostao u prstu. Sutradan sam joj rekla da svakako moram da nastavim šivenje, ali da mi je potrebna njena pomoć da zamenim iglu na šivačkoj mašini. Mama se samo nasmešila.

Mnogo godina kasnije, kad sam osnivala Liberty Jane Clothing, radila sam sve sama, kako šivenje, tako i prodaju. Sve što sam naučila kao devojčica brzo se vratilo i oživelo, svi saveti i podučavanja. Na svu sreću, počela sam vrlo brzo da gradim tim od odličnih krojačica. Kad sam ih upitala o njihovim počecima, ispalo je da su nam putevi bili vrlo slični – i kod njih su majke igrale veliku ulogu u obučavanju za šivenje.

Dok sam pisala ovu knjigu, trudila sam se da je napišem tako da svako bude u stanju da je prati. Bez obzira na to da li pokušavate sami da učite ili da podučavate svoju decu, ova knjiga je i vama namenjena. Poglavlja su osmišljena tako da vam daju jednostavna uputstva, korak po korak, koja se lako prate.

Počinem od osnovnih stvari: prolazimo kroz anatomiju šivaće mašine i njenih osnovnih funkcija. Zatim uvodim lekcije koje se nadovezuju i nadograđuju, tako da ćete kad stignete do kraja knjige znati sve o šivenju, od toga kako da uradite osnovni štep do ušivanja patent-zatvarača. Naročito sam se potrudila da u lekcije uključim i ilustracije, koje će vam pomoći da razumete sve praktične savete koje pokušavam da vam prenesemo u knjizi.

Knjiga takođe obiluje praktičnim projektima kako biste vežbali svoje sposobnosti. Zadaci posle svakog poglavlja podrazumevaju upotrebu veštine koju smo savladali baš u tom poglavlju, dok na kraju knjige imate zadatke-projekte koji podrazumevaju primenu raznoraznih veština koje smo naučili i stekli kroz celu knjigu. Nemojte se plašiti, naročito izgleda teško kad stignete do projekata na srednjem nivou – jednostavno nemojte odustati, radite ih korak po korak i na kraju ćete biti oduševljeni šta ste sve u stanju da postignete i kreirate svojim rukama.

Nadam se da vam ovaj put ka umeću šivenja neće biti stresan, nego da će biti zabavan. Želim vam sve najbolje na tom putu.

Sinamon

Zahvalnica

Veoma sam zahvalna što imam ovu mogućnost da prenesem sva svoja znanja koja sam stekla. Hvala mojoj agentkinji Marilin Alen, čiji su me saveti doveli do ove tačke. Njena podrška i ohrabrenje mnogo su mi značili. Želela bih takođe da se posebno zahvalim Karin Pašo i Melindi Šlimer, koje su radile sa mnom na svim projektima koji predstavljaju praktični deo ove knjige. Njihov talenat i veština bili su vrhunska inspiracija za mene, a njihovo prijateljstvo neprocenjivo. Želela bih da se zahvalim i mojoj mami Viktoriji Arnold, ne samo zbog toga što je bila divna majka, nego i zato što je, iako je bila vrlo zauzeta, posvetila vreme da me nauči da šijem. Prenela mi je veliko znanje i dar. Hvala i mojoj deci – Džordan, Makena i Liberti – hvala što ste izdržali sa mnom sve one lude duge sate, najbolja ste deca! I naravno, želim da se zahvalim svom suprugu Džejsonu Majlsu, njegova podrška mi je značila sve na svetu. Zaista sam srećna što sam život provela sa tobom, Džejsone!

Igle i čiode

U prodavnicama pozamanterije je tolika ponuda igala, čioda, jastučića za čiode, konaca, da nećete znati odakle da počnete. Ovde su nabrojani osnovni tipovi alata, od kojih se svakako mora krenuti. Na vama je kasnije da eventualno dodajete neke detalje u svoju kolekciju, kao i da sami otkrivajte šta vam se sviđa i šta želite više da koristite u svom radu.

1. **Čelične ravne čiode (špenadle) s raznobojnim staklenim glavama** – lako su uočljive i lako se koriste, neće se istopiti ako preko njih prelazite peglom.
2. **Magnet za čiode.** Ovo je moja omiljena alatka. Za tren oka pokupi izgubljene čiode i igle ispod radnog stola.
3. **Punjeni jastučić za čiode (špenadle).** Na ovom jastučetu čiode ostaju uspravne te ih je lako izvaditi jednom rukom, budući da će vam često samo jedna ruka biti slobodna. U isto vreme, igleni deo će ostati oštar i čist jer neće biti izložen prašini i vlazi. Neke varijante se čak mogu zakačiti direktno na šivaću mašinu.
4. **Zihernadle** obično služe za provlačenje lastiša kroz futrolu. Takođe će odlično poslužiti umesto čioda u slučaju da radite na velikom komadu, koji želite da presavijete i da ga sačuvate za kasnije.
5. **Igle za ručno šivenje.** Postoji veliki broj vrsta, kako u smislu dužine i širine, tako i veličine, „ušica“. Vrlo je korisno imati kutiju s kompletom igala svih vrsta jer nikada ne znate kada će vam zatrebati baš supermala igla za neko delikatno ušivanje, ili neka deblja igla za čvrstu tkaninu.
6. **Pomagalica za udevanje konca u iglu** može biti veoma korisna alatkica ukoliko ne vidite dobro iglene uši, ili ako vam se tresu ruke. Možete je koristiti za igle za ručno šivenje, ali i za mašinske igle.

Alat za merenje

Alat za merenje i obeležavanje neophodno je imati pri ruci kad šijete. Izbor alatki je veliki, a ovde ću navesti samo osnovne:

1. **Krojački metalni lenjirčić.** Ovo je mali lenjir s kliznim markerom, koji služi za ujednačeno obeležavanje poruba, nabora ili plisea.
2. **Olovke za obeležavanje na platnu koje se ispiraju.** Kao što im ime kaže, lako se ispiraju vodom i služe za prebacivanje linija sa šnitova na tkaninu.
3. **Običan, prozirni, plastični lenjir** služi za osnovna merenja, obeležavanja rupica za dugmad, za obeležavanje falti itd. Može se koristiti u kombinaciji s obrtnim rezačem pri sečenju dugačkih, pravih komada tkanine.
4. **Marker koji se lako ispira vodom.** Koristi se na isti način kao i olovke koje se ispiraju. Najčešće se njima obeležava tkanina u toku probe na osobi za koju se šije. Budite oprezni da ne peglate preko ovih obeleženih površina jer će ih toplota utisnuti u tkaninu i učiniti postojanim.
5. **Fleksibilni metar.** Služi za merenje na delovima tela kako bi se tkanina iskrojila što preciznije. Dužina ovog metra je obično 150 cm i obeleženi su centimetri s jedne, a inči s druge strane.

Alat za sečenje

Kvalitetan alat za sečenje predstavlja ključ za uspešno šivenje, tako da je preporuka da kupite najbolje makaze i da im očuvate oštrinu. Nećete imati posla s tupim oštricama i oštećenim tkaninama koje izazivaju nepotrebno nerviranje.

1. **Male ravne makazice**, do 10 cm dužine sečiva. Njihov vrh je vrlo oštar i pogodan za podrezivanje konaca koji vire.
2. **Krojačke makaze** za sečenje materijala služe da njima sečete velike komade tkanine. Ako kupite makaze dobrog kvaliteta i redovno ih oštrite, trajaće vam dugo. Ipak, budite pažljivi i njima secite isključivo tkaninu jer ukoliko ih budete koristili za papir ili neki drugi materijal, oštrice će se istupiti.
3. **Makaze za papir**. Ovo mogu biti i neke stare makaze, a svrha im je sečenje šnitova, traka i ostalih materijala koji nisu tkanina. Njih ne možete koristiti za krojenje tkanina jer oštrice nisu oštre, pa sečenje neće biti uspešno.
4. **Nazubljene (cikcak) makaze**. Budući da imaju cikcak sečivo, korisne su za sprečavanje paranja ivica. Iako je zgodno da ih imate, to nije neophodno, pa se ivice mogu obraditi i nekom od tehnika koje će biti spomenute u ovoj knjizi.
5. **Paralica** služi za paranje. Njena kukica se zavuče ispod šava, a zatim se malim sečivom klizi i lako opara neželjeni šav. Koliko god da ste uspešni u šivenju, doći ćete u situaciju kad ćete morati da nešto oparate, tako da će vam ova spravica biti potrebna.
6. **Obrtni (okrugli) rezač** sa sopstvenim, neprobojnim podmetačem služi za rezanje višeslojne tkanine. Postoji više veličina, a ovaj na slici spada u manje. Obrtno sečivo je vrlo oštro tako da ga treba koristiti uz veliki oprez.

Peglanje

Često se dešava da se ovaj korak preskače u procesu šivenja. Nemojte ga preskakati, potrudite se da poštujuete instrukcije i kad nalažu da se stvar ispegla, to znači da će finalni proizvod biti lepši. Da bi efekat bio najbolji, treba uvek peglati naličje materijala da bi se očuvala i tkanina i vaša pegla.

1. **Uska daska za peglanje rukava** je vrlo praktična kad se peglaju manje površine, rukavi ili šavovi na užim delovima.
2. **Daska za peglanje** neophodan je rekvizit na kome se peglaju sve tkanine koje upotrebljavate. Vrlo je važno održavati higijenu navlake za dasku jer ne želite da lepljive ostatke i fleke budu na materijalu koji upravo šijete.
3. **Zakrivljeno malo drveno dleto** služi za pritiskanje prstima. Vrhom prsta čvrsto pritisnete i onda klizite duž tkanine tamo gde želite da obeležite nabor ili liniju.
4. **Urolani peškir** se koristi kad želite da ispeglate zakrivljeni ili šav na košulj, a da ne izgužvate tkaninu. Slično je krojačkim profesionalnim pomagalicima (rolnama), ali većina nas nema ove specijalne rekvizite. Međutim lako i jeftino može da se obavi posao pomoću urolanog peškira.
5. **Krpa za peglanje**. Obično je u pitanju tanka pamučna krpa, koja se koristi između pegle i tkanine, kako bi se zaštitila s jedne strane površina pegle od mogućih lepljivih čestica, a sa druge strane da bi se materijal zaštitio od usijanja prilikom peglanja.
6. Najvažniji alat je **pegla na paru**. Potražite peglu visokog kvaliteta, koja ima veliki izbor temperatura i koja može da pegla i s parom i bez nje. Uglavnom će vam biti potrebna funkcija s parom, ali moguće je da će izričito biti naznačeno da peglate bez pare.

Definisanje tkanine

Izbor prave tkanine je najbitniji u savladavanju šivenja. Suštinski je važno da razumete tkaninu, šta je to što je čini pravom tkaninom za vaš poduhvat i kako je najbolje upotrebiti. Postoji ogroman izbor tkanina, tako da će vam razumevanje ovih osnovnih elemenata pomoći da napravite pravilan izbor.

- Niti koje se protežu paralelno s fabričkom ivicom (po dužini) nazivaju se niti osnove. One niti koje se protežu popreko u odnosu na industrijsku ivicu i protkane su kroz niti osnove zovu se niti potke.
- Fabrička ivica je završnica tkanine. Čvrsto je istkana i neće se parati, ali je uglavnom druge boje ili čak nebojena.
- Lice je spoljašnji deo završnice tkanine – to je strana tkanine koja se vidi. Na tkanini koja je šarena lako je odmah uočiti lice.
- Naličje je unutrašnja strana tkanine. To je strana koja se ne vidi na gotovom produktu šivenja.
- Kosina (šreh) leži pod uglom od 45 stepeni u odnosu na fabričku ivicu tkanine i pada tačno između uzdužnog i poprečnog tkanja. Ukoliko je u pitanju materijal koji je istkan, onda ima određenu fleksibilnost pri sečenju u ovom pravcu.

Vrste tkanina

Kad želimo nešto da sašijemo, materijal (tkaninu) biramo na osnovu izgleda, namene i dodira. Pošto postoji mnogo vrsta materijala i njihovo pretraživanje može biti vrlo naporno, evo spiska osnovnih tipova i njihovih osnovnih namena.

Najpre da kažemo nešto o tome šta neku tkaninu čini specifičnom u odnosu na druge. Pojam tkanine obuhvata sve – od najlepršavijih do teških i debelih, ali je za sve njih zajedničko da su istkane na razboju. Pletenine su pleteni materijali i postoje dve tehnike. Postoji pletenina po osnovi (industrijska pletenina) i pletenina po potki.

Industrijska pletenina sastoji se od vodoravnih redova petlji, sličnih onima u ručnom pletenju, rastegljiva je, jednostruko ili višestruko pletena (na primer, trikotaža, žersej). Druga vrsta pletiva je pletenina po potki, može se izvesti ručno ili mašinski, najčešća je u formi duplog boda, ukršteno pletivo, žersejno klot i frket pletivo i rebrasto pletivo. Ako poredimo ove dve, industrijska pletenina ima veću rastegljivost.

Ovo parče somota je isečeno na dva dela, koja su položena na podlogu tako da su im vlakna usmerena u suprotnim smerovima. Sigurno primećujete razliku u njihovoj nijansi boje.

Somot, pliš, antilop i flanel pripadaju grupi materijala za koje kažemo da imaju vlakna/dlačice. Te dlaciće su na površini materijala i mogu se rukom zagladiti kad se podignu. Kad rukom pogladite tkaninu u jednom pravcu, onda se vlakna spljošte i utisak je gladak, a kad rukom pređete u drugom pravcu, vlakna se podignu i utisak je grublji.

Komadi koje želite da krojite moraju biti okrenuti u pravcu tkanja i isto tako moraju pratiti pravac vlakna. Kad su komadi tkanine sašiveni tako da im vlakna idu u različitim pravcima, materijal će izgledati drugačije boje u različitim delovima. Da biste bili sigurni da radite pravu stvar, možda je pametno da dokupite malo više materijala jer svi delovi šnita prilikom krojenja moraju biti okrenuti u određenom pravcu.

- **Čvrsto pamučno platno** predstavlja jednu od najosnovnijih vrsta tkanina i postoje razne vrste po težini i postojanosti boja. Ovo je veoma popularna vrsta tkanine, koja je kruta, nije rastegljiva i može se prati i sušiti u mašini (od čega će se tkanina skupiti).
- **Dezenirano pamučno platno** je verovatno najpopularnija tkanina jer ju je najlakše šiti, ima bezbroj vrsta, težina, boja, dezena i nije nimalo rastegljiva. Šare mogu biti od najsitnijih do krupnih, pri čemu morate voditi računa da se šare slažu, naročito kad su u pitanju krupniji dezeni.
- **Vuneni štof** istkan je od ovčije vune koja je ispredena u predivo. Koristi se najviše za kapute, za razne druge odevne predmete i kućne dekorativne tkanine. Sve što je sašiveno od vunenog štofa mora se hemijski očistiti.
- **Flis** je sve popularnija vrsta tkanine, meka, topla, podseća na vunu, rastegljiva. Postoje tanke i debele vrste, kao i sportska vrsta koja je s jedne strane glatka.
- **Somot** je tkanina istkana s prepoznatljivim paralelnim linijama (*brazde*) koje mogu biti uže ili šire. Somot je lak za šivenje, dobro se pere u mašini, postojan je i dugotrajan.
- **Trikotaža** je mekana, rastegljiva i vrlo udobna za nošenje. Postoji mnoštvo vrsta i težina, s dvosmernim ili četvorosmernim istezanjem. Ovaj materijal ima veoma široku upotrebu i lako se održava mašinskim pranjem.
- **Svila** je lepršav, lagan i delikatan materijal koji se često koristi za šivenje. Može biti prozirna ili glatka, i mora se održavati hemijskim čišćenjem. Krajevi se lako paraju tako da se šavovi uvek moraju dobro obraditi.

Pripremanje tkanine

Izabrali ste šta ćete da šijete, odabrali šnit i odlučili koju ćete tkaninu upotrebiti. Sada vam predstoji samo još da pripremite tkaninu i možete početi sa šivenjem!

Potapanje

Kad se pristupa šivenju odeće, potapanje materijala je početni korak. To možete učiniti na nekoliko načina:

Pre nego što kupite tkaninu, obratite pažnju na uputstvo za održavanje i pranje materijala, koje se nalazi na rolni. Naime, neke tkanine je već potopio proizvođač.

Operite tkaninu na isti način kao što ćete prati odevni predmet posle nošenja.

Izuzetno je važno da se skupljanje materijala odigra pre nego što odevni predmet sašijete, a ne posle.

Ako je tkanina predviđena samo za hemijsko čišćenje, onda odnesite materijal na čišćenje pre šivenja jer se dešava da se materijal skupi prilikom hemijskog čišćenja.

Kad su u pitanju ovakve tkanine, možete da ih ispeglate peglom na paru. Jednostavno raširite materijal, ravnomerno ga peglajte, ili horizontalno ili vertikalno, i ostavite materijal da se tako raširen osuši. Materijal će se skupiti od pare.

Napomena: Pre nego što tkaninu potopite, obeležite lice tkanine. Neke tkanine izgledaju vrlo slično s obe strane, tako da kad se prilikom potapanja izbriše obeležje može biti veoma teško odrediti šta je lice, a šta naličje. Zato obeležite ugao na tkanini postojanom bojom.

Provera pravca tkanja

Da bi se proverio pravac tkanja potrebno je uraditi sledeće:

1. Povucite niti koje idu popreko blizu kraja komada tkanine.
2. Kad ih povučete, primetićete da se tkanina gomila i nabira duž ivice. Tu secite duž ove linije kako biste imali pravu ivicu.
3. Presavijte tkaninu po dužini i poravnajte krajnje rubove s poprečnim krajevima. Ravan materijal je po padu niti tkanine, a ako je neravan, onda je van linije pada tkanine.

Da biste popravili tkaninu koja je van linije pada, možete je prepeglati, dok je presavijena, pričvrstivši fabričke ivice i pritiskajući prema presavijenom delu.

Čak i u prvom slučaju (po padu niti tkanine) možete preći peglom preko tkanine da biste ispeglali velike neravnine od potapanja. Materijal treba da je potpuno ravan dok obeležavate i sećete delove šnita.

Pačvork parčići

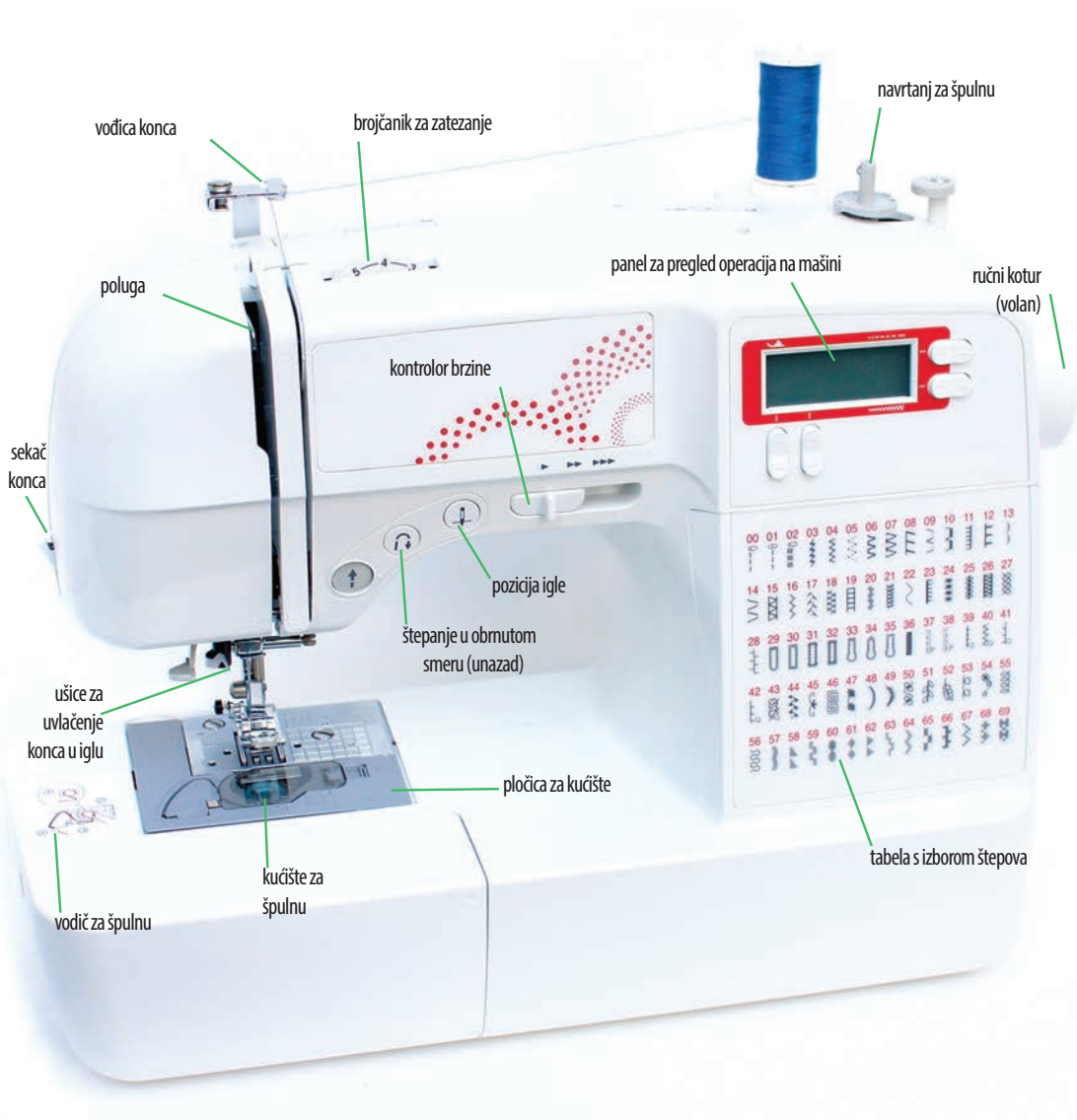
Parčići za pačvork obično su od pamučnog platna i dimenzija 46x51 cm.

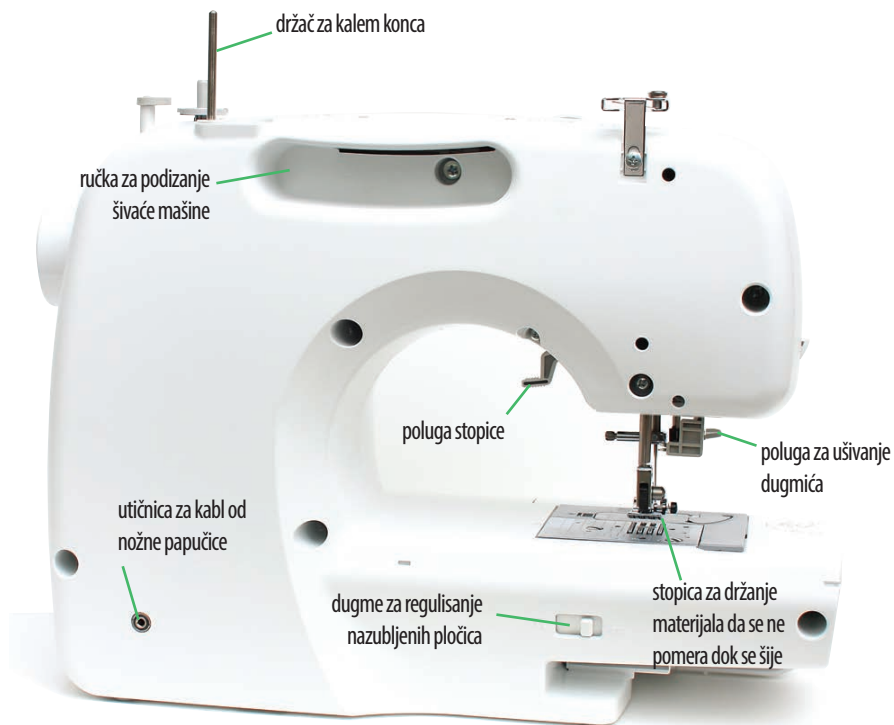
Kako se prave pačvork parčići? Standardna širina pamučnog platna od koga se prave parčići za pačvork je 110 cm. Taj materijal seče se najpre na dimenzije 46x110 cm, a zatim se seče još napola. Parčići za pačvork mogu se prodavati individualno ili u paketima, koordinisanih boja i dezena. Postoje specijalizovane prodavnice koje se bave prodajom materijala za pačvork.

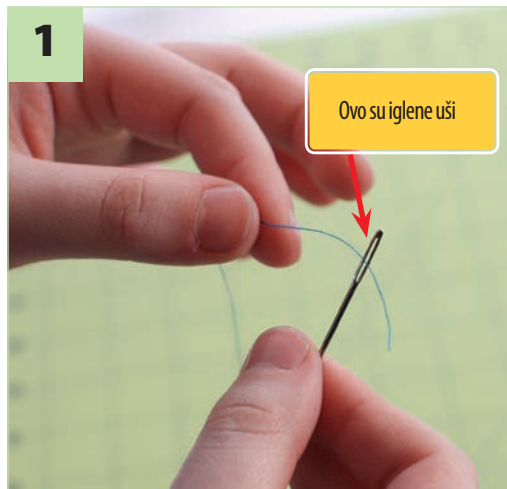
Delovi šivaće mašine

Iako postoje različite vrste mašina za šivenje, sve imaju iste osnovne delove i odlike. Navešćemo glavne odlike šivaće mašine (pogledajte u uputstvu za upotrebu svoje mašine)

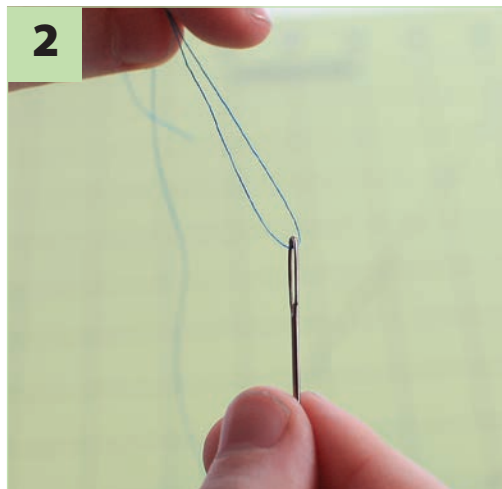

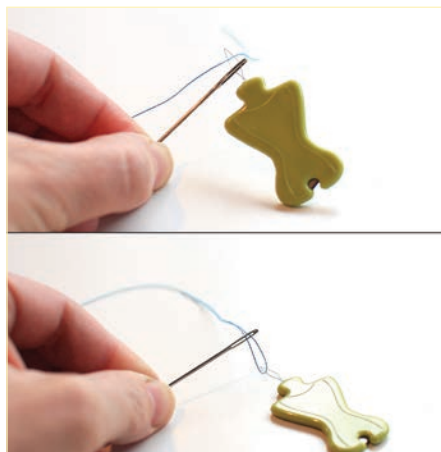
Udevanje igle u konac

Oštrim makazama iseći kraj konca. Uvući konac kroz ušice.

Provući konac kroz ušice igle, pa zatim sjediniti konac s njegovom drugom stranom.

Uvlačenje konca u iglu pomoću pomagalice za udevanje konca u iglu.

Uvucite petlju od tanke žice kroz iglene uši.

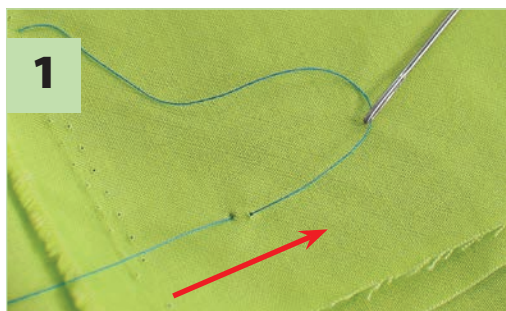
Uvucite u žičanu petlju konac.

Izvućite žičanu petlju nazad.

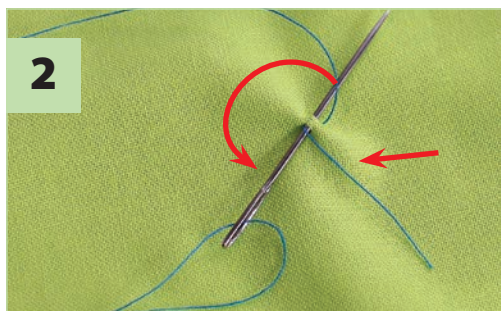
Nastavite da izvlaćite konac skroz do kraja.

Sada ste spremni da šijete (ručno).

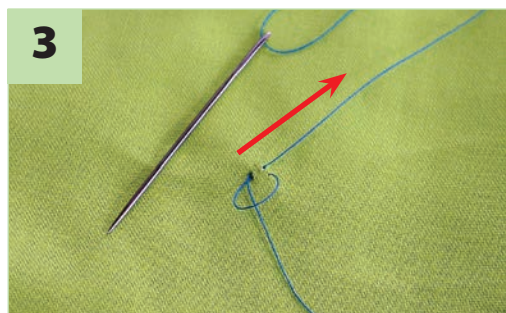
Osiguravanje niti konca

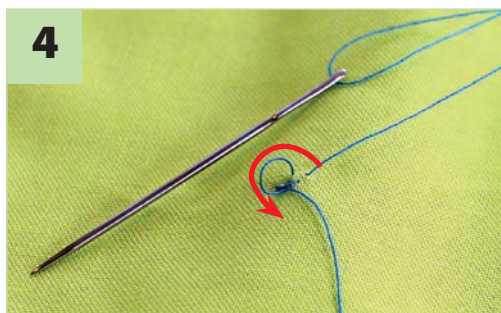
Ubodite iglu kroz tkaninu i provucite nazad do kraja. Vodite računa o tome da treba čvrsto palcem držati slobodni deo konca.

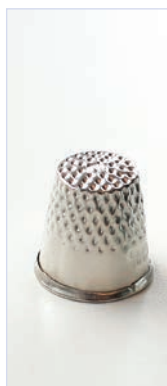
Ponovite prethodno, pazeći da navodite iglu ispod kratkog končanog repa.

Povucite nit skroz do kraja, pazeći da treba da napravite malu petlju oko repa. Zategnuti.

Ponovite bod treći put, još jednom praveći petlju oko repa. Zategnite, pa zatim odsecite rep koliko god je moguće bliže čvoriću.

Ručno šivenje uz pomoć naprstka.

Naprstak je tako dizajniran da štiti vaše prste dok gurate iglu kroz tkaninu. Kad budete iskusili šivenje s naprstkom, shvatićete kako lako igla prolazi čak i kroz najdeblju tkaninu. Naprstak koji pokriva

ceo vrh prsta može biti od metala ili gume i obično ih koriste krojači/ce ženske odeće. Naprstak s otvorom može biti od metala ili gume, pa čak i od kože i obično ih koriste krojači/ce muške garderobe.

Ušivanje gajtan trake

Ušivanjem gajtan trake ukrašavamo ili naglašavamo ivice na odevnom/ukrasnom predmetu koji šijemo. Postoji mnoštvo traka koje su već napravljene i spremne za šivenje, u raznim oblicima, bojama i veličinama, ali isto tako nije teško da napravite sopstvenu. Možete slediti uputstva za šivenje keper trake nakon čega ćete samo presaviti traku na željenu debljinu. Jedan od najčešćih razloga za rad s gajtan trakom je opšivanje ivica ukrasnih jastučića. Ovako urađene ivice na jastuku su kao „šlag na tortu“.

Šta vam je potrebno:

- Stopica za prišivanje patent-zatvarača
- Paralica
- Gajtan traka
- Čiode
- Makazice

Poređajte delove tako da neobrađena ivica gajtan trake bude duž neobrađene ivice tkanine, prema licu tkanine. Postavite čiode duž prostora za šav.

Profircajte kako bi se gajtan traka držala na mestu. Zasecite male zareze zadirući u prostor za porub, kako bi se lagano zakrivila ivica oko ugla. Ta krivina trebalo bi da bude glatka, a ne izgužvana.

3 Stavite drugi materijal na vrh kao gornji sloj, pri čemu su lica materijala okrenuta jedno ka drugom. Namestite tako da se podudaraju položaji ivica.

4 Provcite čiode kroz sva tri sloja. To je najlakše uraditi ako bodete kroz prostor za šav, a ne kroz gajtan traku.

5 Pošto ste pričvrstili stopicu za patent-zatvarač, pažljivo navodite stopicu duž izdignutog dela gajtan trake. Štepaite ravnim bodom, što bliže traci.

6 Prevrnite tkaninu na lice i polako izgurajte uglove. Ako se neki tragovi fircanja vide na gajtan traci, odstranite ih paralicom.

Praktična vežba: Majica ukrašena čipkanom ivicom

Vaša obična majica će dobiti unikatan izgled ako joj dodate čipkanu ukrasnu traku oko linije vrata, ili na porub... ili na oba! Imaćete čitav spektar različitih kreacija koristeći različite boje, vrste i veličine čipke. Napravite jednu sebi, ili nekome za poklon, a možete da napravite i za prodaju.

Šta vam je potrebno:

- Poznavanje ravnog boda i prišivanje ukrasnih traka
- Težina zadatka: početnički/lako
- Obična majica na bretele
- Čipkana traka po izboru (koristili smo na ovom primeru 1,20 m višeslojne čipke od 6 cm širine). Izmerite gornju ivicu i oko poruba da biste dobili tačnu dužinu koja vam je potrebna, a onda dodajte na to nekoliko centimetara za šav.
- Šivaća mašina
- Konac
- Čiode

Pričvrstite čiodama ivicu čipke za gornju ivicu majice. Poređajte čiode tačno ispod linije završnog štepa.

Presavijte ivicu čipke da bude podvijena sa strane, tako da je postavljena duž ivice izreza oko ruke. Pričvrstite čiodama i štepajte ravnim bodom i gornjom ivicom i sa strane.

Počnite sa šavom postrance i pričvrstite čiodama čipku za donji deo majice. Postavite je pažljivo preko postojeće ivice poruba. Proštepajte tik iznad gornje ivice. Presavijte da bi se na bočnom šavu preklapilo.

